

Informatīvais ziņojums

“Par 2018.gada 5.novembra Euro grupas un 2018.gada 6.novembra Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmēs izskatāmajiem jautājumiem”

Š.g. 5. un 6.novembrī Briselē notiks Euro grupas (t.sk. paplašinātajā formātā) un Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes (ECOFIN) sanāksme.

Euro grupā plānots pārrunāt aktuālākos ekonomikas un finanšu jautājumus. Tiek plānots runāt par šādiem jautājumiem: Banku savienība – euro zonas aspekti; Tematiskā diskusija par izaugsmi un nodarbinātību – finanšu stabilitāte Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMU); Budžeta plānu projekta novērtējums. Savukārt paplašinātajā Euro grupā par šādiem: Š.g. oktobra Euro samita sanāksmes atklāsts; Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) padziļināšana: (1) Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) reforma un (2) Banku savienība – Ceļa karte, lai uzsāktu politiskās diskusijas par EDIS (Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu).

Savukārt ECOFIN plānots diskutēt par šādiem jautājumiem: Digitālo pakalpojumu nodoklis – politiskās debates; Eiropas Revīzijas palātas ikgadējais ziņojums par 2017.finanšu gada ES budžeta īstenošanu – Prezentācija un viedokļu apmaiņa; ES statistika – Padomes secinājumi; Klimata finansēšana – Padomes secinājumi.

Izvērstāka informācija par Euro grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Banku savienība – euro zonas aspekti

Sanāksmes laikā plānots uzklaut Eiropas Centrālās Bankas (ECB) Uzraudzības valdes priekšsēdētāja ziņojumu un Vienotās noregulējuma valdes (SRB) prezentāciju, kuru laikā sanāksmes dalībnieki tiks informēti par aktualitātēm.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Attiecībā uz ECB Uzraudzības padomes priekšsēdētāja ziņojumu **Latvija atzīmē**, ka jābūt saskaņotām darbībām nacionālā un ES centralizētās uzraudzības līmenī, veicot

---

Deklasificēts saskaņā ar FM 07.04.2020.vēstuli Nr.13.7-13/12/1794 (reģ. Nr.SAN-64)

pasākumus, kas vērsti uz banku noregulējuma darbībām, kā arī jārisina jautājums par ārkārtas likviditātes atbalsta pieejamību posmā pēc lēmuma par noregulējumu pieņemšanas līdz regulējuma noslēgšanai.

Tematiskā diskusija par izaugsmi un nodarbinātību – finanšu stabilitāte Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMU)

Sanāksmē tiek plānotas ministru diskusijas par finanšu stabilitāti Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMU).

2008.-2009.gadu globālajai finanšu krīzei bija virkne cēloņu – globālā finanšu un ekonomiskā integrācija, kas rezultējās makroekonomiskajā nesabalansētībā un izpaudās kā finanšu aktīvu cenu burbuļu veidošanās. To pavadīja nepietiekamā banku, citu finanšu iestāžu un tirgu regulācija un uzraudzība, kā arī trūkumi krīžu vadības ietvaros. Krīze izpaudās kā banku krīze, ekonomiskā krīze un valstu parādu krīze.

ES un *euro* zonā krīzes pārvarēšanai tika veiktas nozīmīgas reformas un pasākumi finanšu stabilitātes nodrošināšanai. ES banku sektorā tika pārskatīts Vienotais noteikumu kopums, ieviesti vairāk kā 50 tiesību akti, starp kuriem nozīmīgākie ir Kapitāla pietiekamības regula (CRR), Kapitāla pietiekamības direktīva (CRD), Banku atvēršanas un noregulējuma direktīva (BRRD), direktīva par noguldījumu garantiju sistēmām (DGSD), Starptautiskie finanšu pārskatu standarti. Lai stiprinātu EMU arhitektūru, tiek veidota Banku savienība. Jau darbojas svarīgi tās elementi - Vienotais uzraudzības mehānisms (SSM), Vienotais noregulējuma mehānisms (SRM) un Eiropas Finanšu uzraudzības sistēma (ESFS).

Lai novērstu atlikušās krīzes radītās problēmas un mazinātu riskus ES finanšu sistēmā, turpinās darbs vairākos virzienos, koncentrējoties uz tām jomām, kurās viedokļu konverģence ir vislielākā.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvija uzskata par svarīgu turpināt darbu pie Banku savienības izveides pabeigšanas, politisko diskusiju uzsākšanas pēc atbilstošu banku sektora risku mazināšanas pasākumu ieviešanas par kopīgās Eiropas noguldījumu garantiju sistēmas (EDIS) izveides pabeigšanu, kā arī veikt turpmākos neatliekamās soļus Kapitāla tirgu savienības izveides virzienā, lai izvairītos no iespējamās finanšu krīzes ietekmes nākotnē.

Budžeta plānu projekta novērtējums

Sanāksmē tiek plānots diskutēt par esošo situāciju attiecībā uz *euro* zonas dalībvalstu iesniegtajiem budžeta plāna projektiem un EK pieņemto viedokli par Itālijas budžeta plāna projektu.

Eiropas Komisija 2018.gada oktobrī pēc valstu saņemtajiem budžeta plāna projektiem, nosūtīja vēstules vairākām dalībvalstīm (Beļģija, Francija, Portugāle, Slovēnija un Spānija), lai noskaidrotu jautājumus pirms oficiāla viedokļa sniegšanas. Eiropas Komisija oficiālo viedokli un vērtējumu sniegs par visām dalībvalstīm līdz novembra beigām.

Savukārt Itālijas gadījumā Eiropas Komisija 2018.gada 23.oktobrī ir pieņēmusi viedokli par Itālijas budžetu un nosūtījusi Itālijai vēstuli, ka noraida Itālijas budžetu, jo pārkāpj ES fiskālās disciplīnas noteikumus, pēc kā Itālijai trīs nedēļu laikā jāiesniedz precizēts plāns (detalizētāk skatīt zemāk).

Esošā situācija sadalījumā pa *euro* zonas dalībvalstīm:

- **Austrija** 2019.gada budžeta plānu apstiprināja kopā ar 2018.gada budžetu (dēļ kavēšanās izveidot valdību) š.g. aprīlī. 2019.gada budžeta plāns tiek prognozēts kā atbilstošs Stabilitātes un izaugsmes paktam. Atbilstoši š.g. oktobra korekcijai izmantojot jaunākos makroekonomiskos rādītājus Austrijas ekonomika attīstās straujāk nekā prognozēts un budžeta ieņēmumi pārsniedz prognozes, un šos ieguvumus Austrija plāno novirzīt straujākai valsts parāda mazināšanai. 2019.gada budžets ir paredzēts ar 0,1% no IKP pārpalikumu.
- **Beļģija** 19.oktobrī ir saņēmusi vēstuli un rekomendācijas no Eiropas Komisijas. Plāno nominālo neto primāro izdevumu pieauguma likmi 2,2% apmērā, kas pārsniedz ieteicamo maksimālo pieaugumu 1,6% apmērā. Plānotie strukturālie pasākumi 2019.gadā sasniedz 0,2% no IKP gan pēc nominālvērtības, gan pēc tam, kad Eiropas Komisija to pārrēķina saskaņā ar vispārpieņemto metodoloģiju. Šis pasākums ir mazāks par strukturālo uzlabojumu 0,6% no IKP, kas noteikts Padomes 2018.gada 13.jūlija ieteikumā.
- **Kipras** vispārējās valdības budžeta bilances mērķi, kas noteikti 2019.gada budžetam, attiecīgi no 2018.gada līdz 2019.gadam novirzās no 1,2 un 1,3 procentpunktiem no IKP attiecībā pret tiem, kas norādīti jaunākajā Stabilitātes programmā. Šie jaunie mērķi tika sasniegti, ņemot vērā pārskatīto makroekonomikas scenāriju, kā arī pašreizējo attīstību, kas atspoguļojās nodokļu ieņēmumu spēcīgā darbībā un labāk nekā prognozētā darba tirgus attīstībā. Saskaņā ar Budžeta plāna projekta politikas izmaiņu scenāriju novirze no Stabilitātes programmas mērķa 2018.gadam ir par 1,3 procentpunktiem no IKP un 1,6 procentpunktiem no IKP 2019.gadam.
- **Igaunijas** Valsts budžeta stratēģija 2019-2022.gadam un 2018.gada Stabilitātes programma tika apstiprinātas 2018.gada 26. aprīlī. 2019.gada valsts budžeta likumprojektu kopā ar paskaidrojuma rakstu apstiprināja Igaunijas Republikas valdība 26.septembrī. 2019.gada vispārējā valdības budžetā strukturālā bilance ir 0,0% no IKP, kas atbilst valsts budžeta

stratēģijas mērķim. Tādēļ Igaunijai ir jāievēro tās vidēja termiņa mērķis (VTM), kas ir strukturāls valdības deficīts 0,5% apmērā no IKP.

- Pēc **Somijas** Finanšu ministrijas neatkarīgās prognozes, vispārējās valdības fiskālais saldo attiecībā pret IKP 2017. gadā bija -0,7% un 2018.gadā tas būs -0,7%, bet 2019.gadā -0,1%. Tādējādi Somija izpilda Līguma par Eiropas Savienības darbību deficīta kritēriju. Tagad paredzams, ka parāda attiecība attīstīsies labvēlīgāk, nekā tika lēsts 2018.gada pavasarī. Saskaņā ar Finanšu ministrijas neatkarīgo prognozi, vispārējās valdības parāda attiecība kritīsies zem atsauces vērtības 60% apmērā jau 2018.gadā un turpinās kristies arī 2019.gadā.
- **Francija** 19.oktobrī ir saņēmusi vēstuli un rekomendācijas no Eiropas Komisijas. Budžeta projektā ir paredzēts neto primāro izdevumu nominālais pieauguma temps 1,6%, kas ir augstāks par maksimālo ieteicamo pieaugumu par 1,4%. Strukturālie pasākumi 2019.gadam sasniedz 0,3% no IKP nominālā izteiksmē. Pēc Eiropas Komisijas pakalpojumu pārrēķināšanas saskaņā ar vispārpieņemto potenciālās izaugsmes aprēķinu būtu 0,2% no IKP. Nepieciešamais strukturālais uzlabojums 0,6% no IKP saskaņā ar vispārpieņemto korekcijas matricu Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros, kā arī norādīts Padomes 2018.gada 13.jūlija ieteikumā.
- **Vācijas** budžeta plāna projektā ņemta vērā federālās valdības rudens prognoze, kas prognozē reālo izaugsmes tempu 1,8% gan 2018., gan 2019.gadā. Sagaidāms, ka Vācijas ekonomika turpinās augt tādā tempā, kas nedaudz pārsniegs potenciālo izlaidi. 2019.gadā Vācijas fiskālā politika būs skaidri ekspansīva attiecībā uz cikliski koriģētā primārā līdzsvara izmaiņām; tajā pašā laikā Vācijas ekonomikas pozitīvā izlaidis starpība pieaugs no pašreizējā līmeņa 0,5% no potenciālās izlaides līdz 0,7% 2020.gadā. Neraugoties uz ievērojamiem izdevumu pieaugumiem un ieņēmumu samazinājumiem, valsts budžets neuzņemsies papildu parādus.
- Paredzams, ka 2018.gadā reālā IKP pieaugums **Grieķijai** sasniegs 2,1% ar pozitīvu attīstību starp IKP komponentiem. Vispārējās valdības parāds, pēc Grieķijas Finanšu ministrijas datiem, 2018.gada beigās tiek lēsts 335 000 miljonu *euro* jeb 183,0% apmērā no IKP, salīdzinot ar 317 404 miljoniem *euro* jeb 178,6%¹ no IKP 2017.gadā. 2019.gadā vispārējās valdības parāds tiek prognozēts 323 500 miljonu *euro* jeb 170,2% apmērā no IKP, t.i., samazināts par 12,8 procentpunktiem salīdzinājumā ar 2018.gadu. Pēc īstermiņa parāda samazināšanas pasākumu īstenošanas iepriekšējā gada beigās, *Euro* grupa 2018.gada 22.jūnijā noteica vidēja termiņa atvieglojumu pasākumus, kas vēl vairāk uzlabo Grieķijas valsts parāda ilgtspējību, lai saglabātu gada bruto

¹ 176,1% no IKP – ESTAT dati

finansējuma vajadzības (GFN attiecība) zem 15% no IKP vidējā termiņā un zem 20% ilgtermiņā.

- **Īrijas** bāzes prognoze ir stabila izaugsme īstermiņā, un nākamgad IKP pieaugs par 4,2%, šogad pieaugot par 7,5%. Šajā gadā tiek prognozēts vispārējais valsts budžeta deficīts 0,1% apmērā no IKP, un paredzams, ka nākamgad budžeta deficīts tiks novērsts. Parāda attiecība pret IKP turpina samazināties, un paredzams, ka līdz 2019.gada beigām tā būs 61,4% apmērā, aptuveni puse no maksimālā apjoma 120% no IKP 2012.gadā. Strukturālā deficīta pieaugums 0,3% apmērā paredzēts 2019.gadam, strukturālais deficīts 0,7% no IKP, kas kopumā atbilst vidējā termiņa budžeta mērķa sasniegšanai.
- **Itālija** iesniedza budžeta plānu 2019.gadam pārkāpjot 2018.gada 13.jūlijā ES finanšu ministru apstiprinātās valstu specifiskās rekomendācijas - Itālijai samazināt strukturālo deficītu par 0,6 % no IKP 2019.gadam. Rekomendējamais deficīta samazinājums izriet no ES fiskālās disciplīnas noteikumiem. Ņemot vērā minēto, notika sarakste starp Eiropas Komisiju un Itālijas valdību. Deficīta pieaugums saistīts ar vēlēšanu solījumiem par – nodokļu samazināšanu, nodokļu parāda atlaišanu, iepriekšējās valdības pensiju reformas daļēju atcelšanu – samazinot pensionēšanās vecumu, kā arī minimālās algas maksājumus/pabalstus nabadzīgākajiem itāļiem, kā arī publisko investīciju pieaugumu. EK 2018.gada 23.oktobrī ir pieņēmusi viedokli par Itālijas budžetu, to noraidot, jo pārkāpj ES fiskālās disciplīnas noteikumus. Pēc šī viedokļa apstiprināšanas, Itālijai trīs nedēļu laikā jāiesniedz precizēts plāns. Viedoklī uzskaitīti vairāki pārkāpumi. Itālijas valdība visticamāk atteiksies labot savu plānu, līdz ar to Eiropas Komisija izstrādās priekšlikumu uzsākt pārmērīgu budžeta deficīta procedūru un ieteiks noteikt soda naudu Itālijai (0,2% no IKP). Rekomendāciju projektu jāapstiprina ES finanšu ministriem². Itālijas fiskālā padome neapstiprināja makroekonomiskās prognozes, norādot, ka tās ir pārāk pozitīvas. Itālijas ekonomika stagnē, ņemot vērā trešā ceturkšņa izpildes datus par IKP izaugsmi.
- Sakarā ar š.g. 6.oktobrī notikušajām Saeimas vēlēšanām, pašlaik vēl nav sagatavots gadskārtējais valsts budžeta likums. Līdz ar to **Latvija** iesniedz saīsinātu Vispārējās valdības budžeta plāna projektu, kas sagatavots balstoties uz Finanšu ministrijas atjaunoto makroekonomisko scenāriju un aktualizētajām fiskālajām prognozēm, kas izstrādātas pie nemainīgas politikas scenārija. Līdz ar jaunās valdības izveidi, tiks turpināts darbs pie budžeta izstrādes, un tiks sagatavots izvērstas Vispārējās valdības budžeta plāna projekts un iesniegts Eiropas Komisijai un *Euro* grupai līdz ar 2019.gada valsts budžeta likuma projekta iesniegšanu Saeimā. Budžeta plāns paredz fiskālā nodrošinājuma rezervi 0,1% no IKP jeb 31 miljona *euro* apmērā. Vispārējās

² Precīzi nav zināms, kad ES finanšu ministri apstiprinās rekomendācijas, sa gaidāms, ka ne ātrāk kā decembrī, jo Itālijai oficiāli jāsniedz grozītais Budžeta plāna projekts līdz 13.11.2018.

valdības deficīts plānots samazināt līdz 0,7% no IKP apmērā, un tas nodrošina atbilstību Latvijas fiskālās disciplīnas noteikumiem. Valsts parāds plānots 38,5% no IKP apjomā.

- 2017.gadā, otro gadu pēc kārtas³, **Lietuvas** valsts budžeta pārpalikums sasniedza 0,5% no IKP. 2017.gadā tas neatkāpās no vidēja termiņa mērķa, kas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta elastīguma klauzulu ir -1,5% no IKP. Stabilitātes programmā, kas ir daļa no vidēja termiņa plānošanas sistēmas, ir izklāstītas vispārējās valdības finanšu vadlīnijas, kas atbilst neitrālajai fiskālajai politikai. Lietuvas ekonomikas cikla stāvoklis, kas saskaņā ar ekonomiskās attīstības scenāriju liecina, ka 2019.gadā, Lietuvas ekonomika pieaugs straujāk nekā potenciāls, un ražošanas potenciāla starpība būs pozitīva. Būtiska loma ir jaunu strukturālo reformu ietekmei uz valsts finansēm.
- **Luksemburgā** ekonomikas izaugsme ir atguvusi dinamiku 2018.gada sākumā, pēc tam, kad 2017.gadā bija nedaudz vilšanās. 2018.gada pirmajā ceturksnī reālais IKP pieauga par 2,0%, salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni un par 5,1% gadā. Saskaņā ar STATEC gada izaugsmes prognozi 2018.gadam par 3,9% ir iespējams. Paredzams, ka 2019.gadā izaugsme pieaugs līdz 4,0%. Nominālā izaugsme sasniegtu 4,6% 2018.gadā un 5,3% 2019.gadā. Pašreizējais budžeta plāna projekts balstās uz nemainīgas politikas izmaiņu scenāriju gan attiecībā uz izdevumiem, gan ieņēmumu pusēm.
- **Malta** turpina strauju ekonomisko izaugsmi (virs 5% reālais IKP), kas pamatā balstīta uz iekšējā patēriņa pieauguma un ārējās tirdzniecības bilances pārpalikuma palielināšanos. 2019.gada budžeta plāns ir ar 1,3% pārpalikumu kas pārsniedz izvirzīto 0,9% mērķi. Ir plānota arī turpmāka valsts parāda strauja mazināšana. Budžeta plāns kopumā tiek prognozēts kā atbilstošs Stabilitātes un izaugsmes paktam sasniedzot un daļēji pārsniedzot vidējā termiņa mērķus.
- **Nīderlandes** ekonomika turpina augt. Tiek plānots, ka IKP palielināsies par 2,8% 2018.gadā un 2,6% 2019.gadā. Tas nozīmē, ka 2019.gads būs sestais gads pēc kārtas, kad ir vērojama ekonomiskā izaugsme. Izaugsme ir plaša, un lielākā daļa no tās rodas no vietējiem avotiem. Valdība pašlaik sagaida nedaudz lielāku budžeta pārpalikumu, nekā paredzēts 2018.gada Stabilitātes programmā. Gan 2018., gan 2019.gadā valdība sagaida, ka budžeta pārpalikums būs augstāks par 0,1% no IKP. 2018.gadā ieņēmumi bija lielāki, nekā cerēts, un izdevumi bija nedaudz zemāki (% no IKP). 2019.gadā šis efekts būs pilnīgi saistīts ar ieņēmumiem, kas ir lielāki nekā iepriekš.
- Arī **Portugāle** 19.oktobrī ir saņēmusi vēstuli un rekomendācijas no Eiropas Komisijas. Plāno nominālo neto primārās valdības izdevumu pieauguma likmi

³ 2016.gadā pārpalikums sasniedza 0,3% no IKP – ESTAT dati

3,4% apmērā, kas pārsniedz ieteicamo maksimālo pieaugumu par 0,7%. Plānotie strukturālie pasākumi 2019.gadā sasniedz 0,3% no IKP pēc nominālvērtības, kas pēc tam, kad Eiropas Komisijas pakalpojumi tika pārreķināti saskaņā ar kopēji saskaņoto metodoloģiju, ir 0,2% no IKP. Šis pasākums ir mazāks par 0,6% no IKP, kas noteikts Padomes 2018.gada 13.jūlija ieteikumā. Valdība sagaida, ka 2019.gadā tiks noteikts vēsturisks pavērsiens: fiskālais līdzsvars ļoti tuvu nullei (-0,2% no IKP) un turpmāks valsts parāda attiecības samazinājums līdz 118.5% no IKP (-10,7% vairāk nekā 3 gadi).

- **Slovākija** 2019.gada budžeta plānu apstiprināja š.g. 10.oktobrī, tā mērķis ir straujāks fiskālā deficīta samazinājums nekā sākotnēji plānots. Budžeta plāns paredz valsts budžeta deficītu 0,1% apmērā no IKP nākamajā gadā, sabalansētu budžetu 2020. gadā un pārpalikumu 0,2% apmērā no IKP 2021.gadā, pateicoties straujai ekonomiskai izaugsmei un bezdarba līmeņa samazināšanās jauniem kritumiem. Valsts ir novērtējusi, ka ierosinātie budžeta mērķi ir balstīti uz Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumu prasībām un ir saskaņā ar Eiropas Komisijas konsolidācijas prasībām. Vēl tiek sagaidīts Eiropas Komisijas novērtējums.
- **Slovēnija** iesniedza budžeta plāna projektu pie nemainīgas politikas, jo Slovēnijas Republikas jaunā valdība sāka darbu š.g. 13.augustā, līdz ar to nebija iespējams plānot un apstiprināt jaunus pasākumus attiecībā uz 2019.gada budžetu. Eiropas Komisija to ņem vērā un aicina iesniegt atjauninātu budžeta plāna projektu. To Slovēnija plāno nosūtīt, kad tas tiks sagatavots un iesniegts Slovēnijas parlamentam un fiskālajai padomei.
- Eiropas Komisija 19.oktobrī nosūtītajā rekomendācijas vēstulē **Spānijai** norāda, ka iesniegtais plāns pagaidām nedod pilnīgu priekšstatu par plānotajiem pasākumiem. Plānotie strukturālie pasākumi 2019.gadā sasniedz 0,4% no IKP. Šis pasākums ir mazāks par 0,65% no IKP, kas noteikts Padomes 2018.gada 13.jūlija ieteikumā. 2019.gada budžeta akta projekta iesniegšana Spānijas parlamentam nenotika paralēli budžeta plāna projekta iesniegšanai Eiropas Komisijai.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvija atbalsta un turpinās atbalstīt tādus lēmumus, kas izriet no ES noteikumiem par fiskālo disciplīnu, tai skaitā par rīcību gadījumos, ja netiek ievēroti kopīgi pieņemtie noteikumi.

Latvija uzskata, ka politiski argumenti nevar kalpot par iemeslu, lai tiktu pārkāpti ES noteikumi un ir jārīkojas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem.

Izvērstāka informācija par paplašinātajā Euro grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Š.g. 18.oktobra Euro samita sanāksmes atklāsts

Sanāksmē tiek plānots informēt par notikušo oktobra Euro samitu, kurā vispārīgi tika pārrunāts par progresu Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) reformai un tā elementiem, kā arī pārrunājot sākotnējo reakciju par Itālijas iesniegto budžeta plāna projektu. Pie šiem jautājumiem vēl atgriezīsies gaidāmajā decembra Euro samitā.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) padziļināšana

---

(1) Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) reforma

Sanāksmes laikā tiek plānots pārrunāt ESM reformas aktuālos jautājumus - turpināt diskusiju par ESM instrumentu kopuma (*toolkit*) pārskatu un ESM nākotnes loma, kā arī par publiskā atbalsta instrumenta Vienotajam noregulējuma fondam (SRF) dizaina elementiem.

ESM reforma ietver trīs mērķus: (1) radīt kopīgu instrumentu, kas palīdzētu dalībvalstīm būtiskas ekonomiskās lejupslīdes laikā ar papildus finansiālu stimulu, lai mazinātu lejupslīdes lielumu; (2) radīt tādus kopējus atbalsta mehānismus, kas ieslēdzas situācijās, kad valsts tuvojas brīdim, kad tā zaudē pieeju finanšu tirgiem. Valsts pirms krīzes situācijā saņemtu gandrīz automātisku palīdzību no ESM, finanšu tirgi zinātu par šādu iespēju un nomierinātos, tādā veidā mazinot krīzes iestāšanās varbūtību; (3) novērst situāciju, kad problēmas banku jomā pārtop par problēmām ar valsts budžetu. To risina, mazinot krīzes iespēju banku sektorā (risku mazināšana) un kopīgojot un no paša banku sektora iekasējot naudu banku glābšanai.

Pašlaik ir pieņemts lēmums par ESM kā kopējo publisko atbalsta instrumentu Vienotajam noregulējuma fondam. ESM sniegs aizdevumu kā rekurentu⁴ kredītlīniju SRF, kad SRF nav pietiekoši līdzekļi un nespēj aizņemties finanšu tirgos. Darbi notiek pie mehānisma, kā ātrāk ieviest šo ESM atbalstu, negaidot pārejas perioda beigas, kas ir 2024.gads. Tomēr skaidrs, ka tas prasīs ESM starpvaldību līguma grozīšanu, kas nosaka banku iemaksu kopīgošanas pakāpi.

---

⁴ atjaunojamā

Darbi notiek pie ESM instrumentu pārskatīšanas ar domu padarīt pieejamākus preventīvos ESM instrumentus, kas mazina varbūtību, ka valsts zaudē pieeju finanšu tirgiem.

ESM iesaiste Vienotā noregulējuma fonda atbalstam, kā arī preventīvo instrumentu pieejamības palielināšana prasa ESM līguma grozīšanu. Ja groza ESM līgumu, tad vienlaicīgi ir jāiestrādā arī cits darba virziens – ESM lomas nostiprināšana. Pamatideja – ja ESM nauda kļūst vieglāk pieejama, ESM ir jāuzņemas galvenā atbildība par naudas izlietošanu. Tātad ESM ir jāveic valstu parāda ilgtspējas novērtējums, ESM jālemj par nosacījumiem valstij naudas saņemšanai, ir jāuzrauga šo nosacījumu ievērošana. Tas rada juridiskus šķēršļus, jo pašlaik šīs funkcijas ir dotas Eiropas Komisijai un tas izriet no Eiropas Savienības līgumiem.

Lai arī par to pašlaik maz runā, ir ideja, ka ESM naudu varētu izmantot arī ekonomikas stabilizācijai.

Attiecībā uz fiskālo kapacitāti ir dažādas idejas.

Daudz gadu budžeta ietvaros Eiropas Komisija piedāvā izveidot aizdevuma līniju 30 miljardu *euro* apmērā, kas tiktu iedarbināta ar mērķi saglabāt valsts ieguldījumus situācijās, kad valsti ir skāris ārkārtējs (asimetrisks) makroekonomiskais satricinājums, ņemot vērā paaugstinātu bezdarba līmeni un tā pieauguma tempu attiecīgajā valstī. Vācija piedāvā bezdarbnieku apdrošināšanas shēmu, kas aizdotu valstij naudu, lai izmaksātu bezdarba pabalstu. Francija piedāvā izveidot *Euro* zonas budžetu, kurā katru gadu valstis iemaksātu noteiktu summu un pretī saņemtu noteiktus publiskos pakalpojumus. Ja iestājas būtiska ekonomikas lejupslīde, valsts iemaksas var neveikt, bet pakalpojumus turpina saņemt, tādā veidā stabilizējot ekonomiku. Pamatā nauda paredzēta investīcijām.

Latvijas nostāja *Euro* grupā⁵

- Ekonomiski stipra un pret ekonomiskajiem šokiem noturīga Ekonomikas un monetārā savienība (EMU) ir visu dalībvalstu interesēs. Papildus tam, Latvijai tas ir arī drošības jautājums, tāpēc Latvijai ir īpaši svarīgi, lai ESM instrumenti tiktu stiprināti un tie būtu efektīvi.
- Līdz gada beigām ir jāvienojas par būtiskiem EMU reformas elementiem, kas paredz ESM lomas nostiprināšanu, funkcionalitātes uzlabošanu un izmantojamo instrumentu pilnveidi, lai nodrošinātu dalībvalsts pieeju finanšu atbalsta resursiem vēl pirms tiek zaudēta pieeja finanšu tirgiem, un, dalībvalsts banku sektora problēmas var satricināt valsts finanšu noturību.
- Latvija atbalsta lielāku ESM nākotnes lomu parāda ilgtspējas analīzē un programmu izstrādē un uzraudzībā.

---

⁵ Spēkā ir 2018.gada 19.jūnijā apstiprinātā pozīcija Nr.3 “Par Ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas aspektiem – diskusija *Euro* grupā un *Euro* Samitā”.

Latvija atzīst, ka parāda ilgtspējas analīze nav mehānisks process, bet parāda ilgtspējas strukturālajam ietvaram ir jābūt pietiekami skaidri definētam, lai mazinātu politisko apsvērumu ietekmes risku un padarītu procesu efektīvāku.

- Latvija ir piesardzīga attiecībā uz ātrāku kopējo publisko atbalsta instrumenta Vienotajam noregulējuma fondam ieviešanu.
- Latvija uzskata, ka ESM attīstība ir jāvada tā, lai nebūtu nepieciešams grozīt ESM līgumu vairāk kā vienu reizi.
- Latvija kopumā atbalsta fiskālās kapacitātes izveidošanu, jo pret ekonomiskajiem šokiem noturīgs EMU ir svarīgs Latvijai.

(2) Banku savienība – Ceļa karte, lai uzsāktu politiskās diskusijas par EDIS

Sanāsmē tiek plānots apspriest ceļa karti, lai uzsāktu politiskās diskusijas par EDIS (Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu). Detalizēta informācija un Latvijas nostāja par katru EMU padziļināšanas aspektu ir ietverta pozīcijā Nr.3 “Par Ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas aspektiem – diskusija *Euro* grupā un *Euro* Samitā”.

Banku savienības izveidē līdz šim ir panākts ievērojams progress – izveidots Vienotais uzraudzības mehānisms, Vienotais noregulējuma mehānisms, Vienotais noregulējuma fonds, vienotu noteikumu kopums, ko piemēro visām bankām Eiropas Savienībā. Lai izveidotu EDIS, kas garantē iedzīvotāju noguldījumus Banku savienībā centrālā līmenī, ir nepieciešams progress attiecībā uz risku mazināšanas pasākumiem finanšu sektorā. Ir nepieciešams vienoties par pasākumiem risku mazināšanai un dalīšanai ES banku sektorā. Svarīgi to paveikt šobrīd, kad ir labvēlīga ekonomiskā situācija un nākamā krīze vēl nav pienākusi.

2017.gada decembrī *Euro* samitā iekļaujošā formātā, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta *euro* zonas reformai, lielākā daļa vadītāju piekrita koncentrēt turpmāko darbu, lai pabeigtu Banku savienības izveidi un turpinātu attīstīt Eiropas Stabilitātes mehānismu (ESM). Attiecībā uz Banku savienību tas nozīmē nodrošināt, ka tiek ievērota 2016.gada jūnija ECOFIN ceļa karte, apspriežot tās turpmāku padziļināšanu un paplašināšanu, ja tas ir vajadzīgs, un precizējot konkrētus pasākumus risku mazināšanas un risku dalīšanas jomā. Atbilstoši š.g. jūnija *Euro* samita secinājumiem š.g. decembra *Euro* samitā plānots turpināt diskusijas par minētajiem jautājumiem.

Šie jautājumi sīkāk ir izskatīti dažādos Padomes formātos. Finanšu pakalpojumu komiteja (FSC) savā ziņojumā *Euro* grupai par 2016.gada 17.jūnija Banku savienības ceļa kartē sasniegtā progressa novērtēšanu galveno uzmanību pievērš šādām tēmām:

- Kritēriju/rādītāju saraksts

Kopumā tika panākta vienošanās par FSC piedāvātajiem sešiem rādītājiem – kapitāla rādītāju, sviras rādītāju, likviditātes rādītāju, stabila finansējuma rādītāju, vēsturiskajiem aktīviem, ko raksturo ienākumus nenesošo aizdevumu (NPL) rādītāji

un trešā līmeņa aktīvu (nelikvīdi, ar grūti nosakāmu vērtību) rādītājs, MREL (minimālās prasības atbilstīgām saistībām). Viedokļi atšķiras par indikatoriem riska darījumiem ar valsts vērtspapīriem un maksātspējas indikatoriem.

- Ziņošanas veids

Attiecībā uz ziņojumu sniegšanas veidu FSC kopumā piekrita, ka ik pēc 6 mēnešiem ir vajadzīgs regulārs novērtējums, savukārt viedokļi atšķīrās attiecībā uz to, vai būtu jāsigatavo kopīgs ziņojums vai katrai attiecīgajai iestādei atsevišķi. Lielākā daļa dalībnieku, tostarp attiecīgās iestādes un aģentūras, atbalstīja kopīga ziņojuma sigatavošanu, lai gan daži dalībnieki deva priekšroku atsevišķiem ziņojumiem.

- Indikatoru izmantošana

Attiecībā uz rādītāju izmantošanu kopumā tika panākta vienošanās par to, ka rādītājiem jābūt gan kvantitatīviem, gan kvalitatīviem, un tie būtu jāizmanto visaptveroša novērtējuma kontekstā kā līdzeklis, lai informētu politisko lēmumu pieņēmējus par progresu līmeni risku samazināšanā.

2018.gada 14.maija *Euro* grupas darba grupas (EWG) ietverošā formātā sanāksmes laikā tika prezentēts EWG prezidenta redzējums par mijiedarbību starp risku mazināšanas un risku dalīšanas pasākumiem:

Periods	Risku mazināšana	Risku dalīšana
Jūnijs, 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. SSM (<i>Single Supervisory Mechanism</i>) NPL vadlīniju ieviešana; 2. Banku risku mazināšanas pakotnes apstiprināšana (ir panākta vispārējā pieeja); 3. (iespējams) Pirmais ziņojums par risku mazināšanu un vienošanās par indikatoriem, kas nosaka risku mazināšanas progresu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vienošanās, ka ESM kļūst par SRM (<i>Single resolution mechanism</i>) <i>backstop</i> un pamata principiem; 2. Vienošanās, kad uzsākt politiskas diskusijas par EDIS.
Decembris, 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. NPL pakotnes apstiprināšana (<i>prudential backstop</i>); 2. Jauns priekšlikums par minimālo maksātspējas likumdošanas ietvaru harmonizāciju; 3. SRB (<i>Single Resolution Board</i>) pabeidz MREL (<i>Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities</i>) politikas veidošanu; 4. Vienošanās par uzlabotu AML (<i>Anti Money Laundering</i>) organizēšanu; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vienošanās par detalizētu plānu (<i>term sheet</i>) ESM pārveidei par <i>backstop</i>, ietverot tā izveides un ESM līguma pārskatīšanas datumu; 2. Vienošanās par EDIS pamatprincipiem.

	<p>5. 2. ziņojums par risku mazināšanu, kas balstās uz indikatoriem, par kuriem panākta vienošanās;</p> <p>6. Definīcija [un vienošanās] par EDIS etapiem (<i>benchmarks</i>).</p>	
--	--	--

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija uzskata, ka jau veiktie pasākumi risku mazināšanai ES banku sektorā ir svarīgs priekšnoteikums, lai veicinātu progresu risku dalīšanas jomā.

Latvija uzskata, ka vienošanās par Banku pakotnes priekšlikumu triaļoga sarunās, par ko Padomē jau panākta vispārējā pieeja š.g. maijā, veicinās vienošanos par Publiskā atbalsta mehānismu jeb “krīzes rezervi” banku veidotajam Vienotajam noregulējuma fondam (SRF).

Latvija atbalsta pēc iespējas ātrāku politisko diskusiju uzsākšanu par EDIS priekšlikumu, tiklīdz būs panākts pietiekams progress banku sektora risku mazināšanā.

Latvija atbalsta, ka ir nepieciešams ieviest kritērijus, kas ļautu objektīvi novērtēt, vai risku mazināšanā ir sasniegts pietiekams progress. **Latvija uzskata**, ka gadījumos, kur tas ir iespējams, kritērijiem ir jābūt kvantitatīviem.

Latvija atzinīgi vērtē institūciju darbu, sagatavojot periodiskus ziņojumus par risku mazināšanu, kas balstās uz indikatoriem, par kuriem panākta vienošanās - kapitāla pietiekamības rādītāju, sviras rādītāju, likviditātes seguma koeficientu, neto stabila finansējuma rādītāju, NPL rādītāju, MREL.

Latvija atzīst, ka regulējuma pilnveidošana riska darījumiem ar valsts vērtspapīriem, maksātspējas procesu efektivitātes palielināšana ir svarīgi risku mazināšanas pasākumi **un pozitīvi vērtē** darbu pie atbilstošu kritēriju izstrādes. Svarīgi šajā darbā ņemt vērā dažādu valstu specifiku un ekonomikas cikliskumu, tāpēc ir jāatrod līdzsvars starp kritēriju vienkāršību un elastību.

- ***Regulējums riska darījumiem ar valstu parāda vērtspapīriem***

Padomes secinājumos ir noteikts, ka šajā jautājumā vispirms tiks sagaidīts Bāzeles komitejas darba rezultāts un tad Padome atgriezīsies pie tā Eiropas kontekstā. Šis jautājums skar to, vai saglabāt noteikumu, ka valsts parāda vērtspapīri ir bezriski aktīvi un kapitāla rezerves tiem nav jāveido, vai arī atzīt, ka līdzīgi kā privāto subjektu parāda vērtspapīri arī valsts parāda vērtspapīri ir ar risku un ka šos riskus būtu pareizi iecenot. **Latvija kopumā atbalsta** nepieciešamību turpināt darbu pie kapitāla prasībām riska darījumiem ar valstu parāda vērtspapīriem. Ievērojot šī jautājuma nozīmīgumu starptautiskā līmenī, ES līmeņa regulējums būtu jāveido, ņemot vērā Bāzeles komitejas darbu. **Latvija uzskata**, ka arī valsts parāda vērtspapīri ir ar risku un ka šos riskus būtu pareizi iecenot.

- **Maksātnespējas indikatori**

Latvija atbalsta maksātnespējas ietvaru kvalitatīvo izvērtējumu. **Latvija atbalsta** diskusiju turpināšanu par tādu maksātnespējas indikatoru izmantošanas piemērotību risku mazināšanas progresa izvērtēšanā, kā piemēram, līdzekļu atgūšanas likmi, atgūšanas procedūru ilgumu un izmaksām, izprotot iespējamus sarežģījumus ar nepieciešamo datu pieejamību.

Informācija par ECOFIN plānotajiem jautājumiem:

Digitālo pakalpojumu nodoklis – politiskās debātes

ECOFIN sanāksmes laikā plānots pieņemt zināšanai situāciju apspriedēs par Priekšlikumu Padomes direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana (turpmāk - DPN direktīva), kā arī plānots apspriest DPN direktīvas tvērumu, darbības izbeigšanas nosacījumus (*sunset clause*) un turpmākos pasākumus.

Austrijas prezidentūra minētās DPN Direktīvas pieņemšanu ir atzinusi par vienu no galvenajām prioritātēm.

Ministri tiek aicināti:

- 1) attiecībā uz **tvērumu izklāstīt savu nostāju** par to, vai tvērumā vajadzētu iekļaut visus trīs ar nodokli apliekamos pakalpojumus: (1) **reklāmas izvietojumu digitālajā saskarnē, kas vērsta uz šīs saskarnes lietotājiem**; (2) **daudzpusējas digitālās saskarnes nodrošināšanu lietotājiem**; (3) savākto datu par lietotājiem un datu, kas ģenerēti no šādu lietotāju darbībām digitālajās saskarnēs, nosūtīšana ("**lietotāju datu tirdzniecība**" ("*sale of user data*")). Gadījumā, ja tiek dota priekšroka izslēgt lietotāju datu tirdzniecību no DPN Direktīvas tvēruma, vai vajadzētu izstrādāt tehniskus risinājumus, lai novērstu tiešsaistes reklāmas nodokļu aplikšanas apiešanu, vai arī būtu nepieciešams izstrādāt jaunu aplikamu lietotāju datu pārdošanas definīciju
- 2) attiecībā uz **darbības izbeigšanas nosacījumiem (*sunset clause*)** **izvēlēties**, vai DPN Direktīvā vajadzētu paredzēt noteiktu tās termiņa izbeigšanās datumu, kurā tās darbība automātiski izbeidzas, vai arī DPN Direktīvas īslaicīgu piemērošanu vajadzētu saistīt ar veiktajiem pasākumiem G20/OECD līmenī citā veidā.
- 3) attiecībā uz **turpmākajiem pasākumiem** dot norādījumu Padomes darba grupai nodokļu jautājumos turpināt jautājuma virzību par DPN direktīvas priekšlikumu, ņemot vērā diskusijas starp ministriem, ar mērķi panākt vienošanos līdz 2018. gada decembra ECOFIN Padomei.

Vispārīgā informācija

DPN Direktīva ir daļa no Eiropas Komisijas 2018.gada 21.martā publicētās priekšlikumu pakotnes, kur pārējie dokumenti ir: Priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par uzņēmumu nodokļa uzlikšanu nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā (NDK Direktīva); Komisijas rekomendācijas par uzņēmumu nodokļa uzlikšanu nozīmīgas digitālas klātbūtnes gadījumā; kā arī Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei - laiks izveidot modernu, taisnīgu un efektīvu nodokļu standartu digitālajai ekonomikai.

Paralēli diskusijām ES līmenī, arī OECD līmenī notiek aktīvs darbs ar mērķi rast globālu risinājumu digitālās ekonomikas aplikšanai ar nodokļiem. Zināms progress šajā jomā ir OECD Starpziņojums par nodokļu uzlikšanu digitālajai ekonomikai, kas tika prezentēts G20 valstu sanāksmē Buenosairesā š.g.19-20.martā.

Pašreiz Padomē notiek tehnisks darbs pie DPN Direktīvas priekšlikuma, par kuru vienots dalībvalstu viedoklis vēl nav sasniegts. Arī OECD līmenī valstis līdz šim ir paidušas atšķirīgus viedokļus, t.sk. arī skeptiskus, tomēr valstis ir gatavas globāli sadarboties un cer, ka līdz 2020.gadam tiks panākta vienošanās par saskaņotu globālu risinājumu un izmaiņām starptautiskajos nodokļu noteikumos.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē⁶

• Viedoklis par noteikumiem jautājumiem

1. Attiecībā uz DPN Direktīvas **tvērumu Latvija kopumā atbalsta** visu trīs ar nodokli apliekamo pakalpojumu iekļaušanu tajā. **Latvija uzskata**, ka pakalpojumam “lietotāju datu tirdzniecība” ir pakārtots ienākums no reklāmas, kas būtu galvenais komponents, kas radītu ienākumus Latvijā.
2. Attiecībā uz **darbības izbeigšanas nosacījumiem (sunset clause)** Latvija atbalsta noteiktu DPN Direktīvas termiņa izbeigšanās datumu, **dodot priekšroku** atsaucei uz OECD visaptverošās pieejas piemērošanas uzsākšanu, nosakot, ka DPN Direktīvas darbība tiek izbeigta ar brīdi, kad iestājas kāds no šiem diviem notikumiem (DPN Direktīvas termiņa izbeigšanās datums vai OECD visaptverošās pieejas piemērošanas uzsākšanas datums), atkarībā no tā, kurš iestājas pirmais.
3. Attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem **Latvija piekrīt** jautājuma virzības turpināšanai Padomes darba grupā nodokļu jautājumos par DPN Direktīvas priekšlikumu, ņemot vērā diskusijas starp ministriem, ar mērķi panākt vienošanos līdz 2018.gada decembra ECOFIN Padomei, un šai vienošanai jāietver arī DPN Direktīvas praktiskās piemērošanas risinājums.

• Vispārīgais viedoklis

Latvija uzskata, ka nodokļu risinājumam attiecībā uz digitālo ekonomiku ir jābūt maksimāli globālam, tāpēc pilnībā atbalsta darba turpināšanu OECD līmenī. Latvija

⁶ Spēkā ir 2018.gada 23.oktobrī apstiprinātā pozīcija Nr.1 “Par priekšlikumu Padomes Direktīvai par digitālo pakalpojumu nodokļa kopējo sistēmu attiecībā uz ieņēmumiem, ko rada konkrētu digitālo pakalpojumu sniegšana”.

vēlas, lai ES darbs tiktu maksimāli koordinēts ar darbu OECD līmenī, ar mērķi panākt globālu risinājumu. Vienlaikus, kamēr norit darbs pie globāla risinājuma meklēšanas, Latvija neiebilst pret paralēlām diskusijām par pagaidu risinājumu ES līmenī, ja tiek izvērtēti visi potenciālie riski, kas saistīti ar reģionāliem, nevis globāliem risinājumiem. **Latvijai ir svarīgi**, lai pagaidu risinājums (DPN Direktīva) nebūtu konfliktā ar starptautiskajiem nodokļu noteikumiem, kā piemēram, nodokļu dubultās uzlikšanas noteikumiem. Turklāt, pagaidu risinājuma administrēšanas izmaksām jābūt samērojāmām ar potenciālajiem ieņēmumiem, kā arī jāietver tā darbības izbeigšanas nosacījumi.

Dažādi – aktuālie tiesību aktu priekšlikumi – Prezidentūras informācija

---

Prezidentūra informēs par aktuālākajiem tiesību aktu priekšlikumiem finanšu pakalpojumu jomā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Eiropas Revīzijas palātas ikgadējais ziņojums par 2017.finanšu gada ES budžeta īstenošanu – Prezentācija un viedokļu apmaiņa

---

Tiek paredzēts, ka Eiropas Revīzijas palātas (ECA) priekšsēdētājs Klauss-Hainer Lēne (*Klaus-Heiner Lehne*) prezentēs Eiropas Revīzijas palātas ikgadējo ziņojumu par 2017.finanšu gada ES budžeta īstenošanu. Šajā posmā nav paredzēts uzsākt diskusijas par ECA ikgadējo ziņojumu. ECA ik gadu izstrādā gada pārskatu, kurš tiek izmantots par pamatu iepriekšējā finanšu gada ES budžeta izpildes apstiprināšanas procesā. Padomē jautājuma izskatīšanas procedūra tiks uzsākta 2019.gada janvārī.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Šajā posmā **Latvija pieņem zināšanai** Revīzijas palātas pārstāvja prezentāciju par ES budžeta izpildi 2017.finanšu gadā.

ES statistika – Padomes secinājumi

Sanāksmes laikā ministri apstiprinās sagatavotos Padomes secinājumus par ES statistiku.

Secinājumos uzsvērti visi nozīmīgākie sasniegumi statistikas jomā, kā arī iezīmēti optimālie attīstības virzieni.

Padomes secinājumu projektā minētas šādas galvenās tēmas:

1. Eiropas oficiālās statistikas nozīmīgā loma;
2. Galveno statistikas rādītāju kvalitātes nodrošināšana;

3. 2018.gada Ekonomikas un finanšu komitejas (EFC) Statusa ziņojums par informācijas prasībām Eiropas Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMU);
4. Nekustamā īpašuma statistika makroprudenciālās uzraudzībā un citiem nolūkiem;
5. Statistika pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūrai (*Excessive Deficit Procedure jeb EDP*);
6. Makroekonomiskās nelīdzsvarotības novēršanas procedūras (*Macroeconomic Imbalance Procedure jeb MIP*) statistika;
7. Sociālā statistika;
8. Globalizācija;
9. Ilgtspējīgas attīstības mērķi;
10. Publiskā sektora uzskaites standarti.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē⁷

Latvija atbalsta Padomes secinājumus.

Latvija novērtē Padomes secināto par Eiropas Statistikas sistēmas paveikto ES prioritāro jomu datu prasību nodrošināšanā, tomēr **aicina** rūpīgi vērtēt datu sniedzēju noslodzes mazināšanas pasākumus, lai rezultātā nemazinātos pieejamo datu apjoms un politikas veidotājiem joprojām būtu iespējams pieņemt uz datiem balstītus lēmumus.

Latvija uzsver, ka, attiecībā uz komercīpašuma cenu indikatoriem, Latvijā šobrīd ir ierobežotas iespējas to sagatavošanai mazā komercīpašumu tirgus un ar to saistīto konfidencialitātes prasību dēļ.

Latvija piekrīt Padomes secinājumam par Komisijas ieguldījumu augstas kvalitātes statistikas nodrošināšanā EDP un valdības sektora finanšu statistikas jomā. **Latvija atbalsta** Padomes piezīmi par to, ka metodoloģisko pilnveidojumu ieviešanai šajā statistikas jomā jābūt plānotai un strukturētai, balstītai uz vienotām vadlīnijām, tomēr ņemot vērā dalībvalstīm nepieciešamo laiku un ierobežotos resursus Komisijas prasību īstenošanai.

Latvija atbalsta Ekonomikas un finanšu komisijas ziņojumu par informācijas prasībām Eiropas ekonomiskajā savienībā, vienlaikus atzīmējot aizvien pieaugošo veicamo uzdevumu sarežģītību, piemēram, globalizācijas pētījumus nacionālā kopienākuma aprēķinu kontekstā.

Šajā procesā ir svarīgi panākt, ka visās valstīs ir tiesiskais atbalsts apmaiņai ar mikrodatiem statistikas mērķiem, kas ļautu pareizi novērtēt daudznacionālo uzņēmumu darbības ietekmi uz valsts ekonomiku.

⁷ Tiek virzīta apstiprināšanai uz 2018.gada 5.novembra MK sēdi pozīcija nr.1 "Par Padomes secinājumu projektu par ES statistiku"

Latvija atbalsta EFC ziņojumā teikto, ka nosprausto Eiropas statistikas sistēmas (ESS) mērķu sasniegšanai vidējā termiņā un ilgtermiņā jānodrošina adekvāti finanšu ieguldījumi IT sistēmu, kā arī cilvēkresursu attīstībā.

Latvija atbalsta Padomes secināto par progresu attiecība uz galveno ekonomisko rādītāju (PEEI) pieejamību, kā arī kvalitātes uzlabojumiem.

Klimata finansēšana – Padomes secinājumi

Pēc tam, kad 2015.gada decembrī Parīzē pasaules valstis vienojās par Parīzes nolīgumu⁸, regulārās konferencēs tās ir turpinājušas diskutēt par Parīzes nolīguma ieviešanu, tādēļ Padome, gatavojoties kārtējai konferencei, kura šogad decembrī notiks Katovicē, Polijā, š.g. 6.novembrī ECOFIN apstiprinās Padomes secinājumus, kur paudīs savu nostāju un skatījumu par Parīzes nolīguma ieviešanas elementiem: par valstu mērķi līdz 2020.gadam mobilizēt 100 mljrd. ASV dolāru gadā, privātā finansējuma piesaisti un uzskaiti, attīstības banku iesaisti, finansējuma caurskatāmības ietvaru, globālo klimata finansēšanas sistēmu un finansējumu klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumiem.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija atbalsta Padomes secinājumus⁹.

Latvija apzinās, ka ES kopā ar citām attīstītajām valstīm un attīstības valstīm, kurām ir atbilstošas iespējas, ir jāturpina pakāpeniski palielināt klimata pārmaiņu finansējums no valsts un privātā sektora klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem attīstības valstīs.

Vienlaikus uzsveram, ka Latvijai, tāpat kā dažām citām ES dalībvalstīm, ir ierobežotas iespējas piedalīties klimata pārmaiņu finansēšanā un sniegt atbalstu attīstības valstīm klimata finansējuma instrumentos.

Starptautisko sanāksmju rezultāti, kas notika š.g. oktobrī Bali, Indonēzijā – Prezidentūras un Eiropas Komisijas informācija

---

⁸ Parīzes nolīgums neuzliek Latvijai juridiskas saistības piedalīties finansējuma novirzīšanai jaunattīstības valstīm cīņai ar klimata pārmaiņām.

⁹ Spēkā ir 2017.gada 10.oktobrī Ministru kabinetā apstiprinātā nacionālā pozīcija "Par Padomes secinājumiem par klimata finansēšanu", jo Padomes secinājumu pamatelementi nav mainījušies.

Sanāksmes laikā Prezidentūra un Eiropas Komisijas informēs par notikušo G20¹⁰ finanšu ministru un centrālo banku vadītāju sanākumi un SVF¹¹ ikgadējo sanākumi, kas notika š.g. oktobrī Bali, Indonēzijā.

G20 ietvaros tika pārrunāti šādi galvenie jautājumi: globālā ekonomika un tās aktuālie jautājumi, starptautiskā tirdzniecība un tās nosacījumi, finanšu arhitektūra, digitālo nodokļu globālie risinājumi, nodokļu caurspīdīgums, finanšu pakalpojumu regulēšana un uzraudzība, finanšu sektora reformas un citi svarīgi un aktuāli jautājumi.

Savukārt SVF sanāksmes laikā pārrunāja šādus jautājumus: globālās ekonomikas situācija un apskats, dažādie politikas izaicinājumi (atbildīga fiskālā politika, strukturālās reformas, investīcijas) un SVF politikas jautājumi.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

---

¹⁰ 1999.gadā tika izveidota divdesmit valstu grupa, ko pārstāv finanšu ministri un centrālo banku vadītāji, lai apvienotu sistēmiski nozīmīgas industriāli attīstītas valstis ar mērķi pārrunāt, veikt atklātas un konstruktīvas diskusijas par galvenajiem jautājumiem pasaules ekonomikā. G20 pa līdz nodrošināt izaugsmi un attīstību pasaules mērogā.

G20 valstis ir ASV, Vācija, Japāna, Francija, Lielbritānija, Kanāda, Itālija, Argentīna, Austrālija, Brazīlija, Ķīna, Indija, Indonēzija, Meksika, Krievija, Saūda Arābija, Dienvidāfrikas Republika, Dienvidkoreja, Turcija un ES Prezidējošā valsts kopā ar Eiropas Centrālo banku.

¹¹ Starptautiskais Valūtas fonds

Latvijas delegācija

Delegācijas vadītāja formālajā un paplašinātajā *Euro* grupā:

Baiba Bāne, valsts sekretāre (dalība arī ECOFIN)

Delegācijas vadītāja ECOFIN:

Sanita Pavļuta-Deslandes, pastāvīgā pārstāve, ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece ES

Delegācijas dalībnieki: **Baiba Bāne**, valsts sekretāre

Līga Kļaviņa, valsts sekretāres vietniece finanšu politikas jautājumos (dalība arī *Euro* grupā (t.sk. paplašinātajā)

Agnese Timofejeva, Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietniece, Ekonomisko un finanšu lietu nodaļas LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES vadītāja

Andis Kokenbergs, Finanšu ministrijas nozares padomnieks LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Baiba Jurisone, Finanšu ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Jevgeņija Belokurova, Finanšu ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Linda Duntava, Ekonomikas ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

Sterinoviča
67083837, guna.sterinovica@fm.gov.lv